

3q

112

BIBLIOTHEEK KITLV

0042 4745

852.856.911

39
112

MEMORIE

A A N

ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID,

DEN SOUVERAINE VORST DER
VEREENIGDE NEDERLANDEN,

overgegeven door en van wegens

MR. PIERRE JEAN CHANGUION,

GEWEZEN GOUVERNEUR DES
EILANDS CURACAO,

met de

B I J L A G E N,

tot dezelve relatif;

gevolgd van het

B E S L U I T,

DOOR

ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID,

DAAROP GENOMEN.

M E M O I R E

A A M

NINE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED
DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED
DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

DE KONTAKLIEK HONORIED

VOORBERIGT.

*D*aar het ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID behaagd heeft, mij, bij zekere gelegenheid, HOOGSTDESZELFS verlangen te kennen te geven, om in zijnen zamenhang te weten, wat er op CURAÇAO, bij gelegenheid der overgave dier Colonie aan de Engelschen, op den eersten Januarij des Jaars 1807, was voorgevallen; heb ik gemeend daaraan niet beter te kunnen voldoen, dan door aan HOOGSTDENZELVEN te presenteren de hiernavolgende narrative Memorie.

Ik heb van dezelve, en van de RESOLUTIE door ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID op dezelve genomen, eenige weinige Exemplaren la-

VOORBERIGT.

zen drukken, ten einde aan mijne vertrouwdste Vrienden en respectabelste Welmeeners ter kennisse te brengen, hoe, en op welk eene voor mij genoegelijke wijze, de zaak in dezelve verhandeld, is getermineerd geworden; — en ik neme ook deze gelegenheid waar, om aan een iegelijk hunner, de verzekering mijner opregte erkentenis aan te bieden, voor de ongeveinsde bewijzen van deelneming, waarmede zij mij wel hebben gelieven te verëeren.

P. J. CHANGUION.

ME.

MEMORIE aan ZIJNE KONINK-
LIJKE HOOGHEID, den SOUVE-
RAINEN VORST *der Vereenig-
de Nederlanden*, overgegeven
door en van wegens Mr.
PIERRE JEAN CHANGUION, ge-
wezen *Gouverneur der Colo-
nie van CURACAO en derzel-
ver onderhoorige Eilanden.*

De ondergeteekende Mr. *Pierre Jean Changuion*, gedurende een tijdvak van bijna elf jaren, (van de maand Februarij des jaars 1789, tot de maand Januarij des jaars 1800,) den post van *Secretaris* in den Hove van HOLLAND, ZEELAND en WEST-FRIESLAND, (echter met suspensie, in deze zijne functie, gedurende ruim dertien maanden, van Februarij des jaars 1795 tot Maart des jaars 1796,) en vervolgens, gedurende den tijd van vier jaren, dien van *Lid in de twee onderscheidene Geregthoyen van BRABAND*, zitting gehouden hebbende in 's Hertogenbosch en te Breda, hebbende bekleed, werd in de maand Maart des jaars 1804, op gunstige voordragt van den Raad der *Amerikaansche Colonien en Bezittingen*, door het Staatsbewind der Bataafsche Republiek aangesteld tot *Gouverneur der Colonie van Curacao en derzelyer onderhoorige Eilanden*, op eene geheel nieuwe Instructie, waarbij aan hem zeer ge-

A wig.

wigtige werkzaamheden, met betrekking tot de reörganisatie der Colonie, werden opgedragen.

Op den 1sten Julij daaraanvolgende vertrok hij naar deszelfs destinatie, en aanvaardde op den 10 September deszelven Jaars het Gouvernement.

Het duurde echter niet lang, of het Eiland werd op nieuw, na dat het in Februarij bevo-rens, een *zes en twintig daags* beleg had moeten doorstaan, en sedert, van tijd tot tijd, met minder of meerder gestrengheid was gebloqueerd gehouden, door Engelsche Kruisers omringd, en van October 1804 tot Julij 1805, met eene zoodanige gestrengheid gebloqueerd gehouden, dat de meeste vaartuigen, met provisien en andere behoeften geladen, werden afgesneden.

Van tijd tot tijd kwamen hierbij fommatien tot overgave, aan welke men kracht trachtte bij te zetten, door gedurige landingen, — strooppartijen, — brandstichterijen van huizen, woningen en plantagien, waardoor de Ingezetenen mismoeedig en verarmd werden!

De Ondergeteekende echter heeft het geluk gehad, *toen* het Eiland te behouden, en zulks niet-tegenstaande de middelen van defensie zeer gering waren.

Het garnisoen toch, het welk voor eene reguliere defensie ten allerminste uit een *zes honderd* man bestaan moest, was op zijn best *twee honderd* man sterk! — Hieraan had men, *vóór* de komst van den Ondergeteekenden op *Curacao*, trachten te gemoet te komen, door de oprigting, in haast, van een *Inlandsch Corps Artilleris*

leristen, slecht gewapend en nog flechter gedisciplineerd; terwijl het met de *gewapende Burgermagt* niet beter was gesteld.

De Equipagien der in de haven gestationeerde Oorlogschepen waren zeer zwak, en bestonden meestal uit onbedrevene Negers van het Eiland; zoo dat deze buiten staat waren den vijand van den wal te houden, daar de Commandanten derzelve, het dan ook om die reden niet wagen durfden, met dezelve ten dien einde naar buiten te zeilen, hoe zeer daar ook door den Ondergeteekende van tijd tot tijd op werd aangedrongen; zijnde het dan ook éénmaal gebeurd, dat een Coloniale Schooner van het Eiland, die op order van den Ondergeteekende met een gedeelte der Equipagie van de *Kenau Haselaar* was bemand, en onder commando van den Luitenant ter Zee *Blommendal* was gesteld, ten einde binnen verwachtwordende Koopvaardij-Vaartuigen, tegen de kleine Kruisers te protegeren, gedeeltelijk door de verkeerdelijk uitgevoerd wordende manoeuvres der Equipagie, den Engelschen in handen gevallen is.

Hierbij kwam een groot gebrek aan krijgshoeften, en vooral aan geweeren: — Het Gouvernement alhier, was van dezen staat van zaken zoo zeer overtuigd, dat het tot tweemaal toe besloot hierin te voorzien, door twee expeditiën van manschappen en oorlogsbehoeften, welke echter beide zijn mislukt, zijnde het ééne Vaartuig, terstond na het uitzeilen uit *Texel*, genomen, en het ander, 's Lands Fregat *Utrecht*, onder commando van

den Kapitein *Costerus*, benoorden *Schotland* gestrand.

Niettegenstaande alle deze moedbenemende omstandigheden, is het echter den Ondergeteekende mogen gebeuren, de orde te maintineeren; — de disharmonie tusschen burgers en militairen te beteugelen; — en de Colonie, tegen het gevoelen van de meeste Officieren van de Land- en Zee-magt, op dat tijdstip niet onduidelijk gemanifesteerd, voor het Moederland te behouden.

Hoe zeer warsch van eigen lof, is echter de Ondergeteekende, door Uwe UWE KONINKLIJKE HOOGHEID, als het ware, uitgenoodigd, aan zich zelve verplicht, Hoogstdezelfs attentie hierop te bepalen; te meer, daar zijn *toen* gehouden gedrag de volkomene goedkeuring van de onderscheidene zich opgevolgd hebbende Gouvernemen ten heeft weggedragen; en hij zich ten dien opzichte refereert tot de Besluiten, zoo van het *Staatsbe- wind*, als van den *Raad der Amerikaansche Koloniën*, die hij de vrijheid neemt, copielijk hiernevens te voegen sub Litt. A, B. en D. art. 3.

Was men dierhalve te vreden over zijne conduite, met opzigt tot de *Militaire defensie* der Colonie, niet minder was men zulks over zijne *politieke* administratie. — Hij had bij zijn vertrek uit het Moederland in last gekregen, om de onderscheidene vakken van administratie, alsmede het Justitiewezen in eene betere orde te brengen, dan tot dus verre had plaats gehad; — daartoe moest hij onderscheidenene berigten inzenden. — Niettegenstaande de gedurige bloquade heeft hij
hier-

hieraan voldaan, en, zoo hij vertrouwt, zulke volledige informatiën gegeven, die den Raad in staat stelden, den staat van zaken op *Curacao* genoegzaam te beoordeelen.

Hier zoude hij een zeer wijd veld hebben om uit te weiden, indien hij niet vreesde van de pretieuse attentie van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID misbruik te zullen maken; hij vergenoegd zich dierhalve, met zich te beroepen op de depeches, welke hij, zoo aan den Raad der *Amerikaansche Coloniën* als naderhand aan het *Ministerie*, gezonden heeft, en welke in het *Archief* voor handen zijn. — Hij meent te mogen insteren, dat het UWE KONINKLIJKE HOOGHEID behagen moge, die te laten examineren, en zich een verslag te laten geven, of hij niet getracht hebbe aan alle de deelen zijner Instructie in dit opzigt te voldoen; terwijl ook de vereerende approbatoire Resolutiën, welke hij in dit opzigt ontvangen heeft, allen twijfel wegnemen over den gunstigen indruk, welke deze zijn arbeid, te midden van de moeilijkheden der defensie, heeft veroorzaakt.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zich ten dien opzigte te refereren tot de bijgevoegde *Copie sub Litt. C.*

Hij kan echter niet voorbij UWE HOOGHEID op twee punten te bepalen.

Het *eerste* is, dat zoo dra de bloquade met minder gestrengheid werd gepousfeerd, hij zijn werk heeft gemaakt van de reorganisatie der gewapende Burgermagt, welke het hem gelukt is op een beteren voet te brengen, door de fat-

soendelijkste Lieden tot het aannemen der posten van Officier te bewegen; — door het invoeren van gepaste Reglementen van Administratie en Discipline; — door ze te brengen tot reguliere wapen-oefeningen, zoo dat reeds daaruit een aanmerkelijk foutien voor het garnisoen konde getrokken worden. — Ook ten dien opzigte beroept zich de Ondergeteekende op zijn Journaal en Correspondentie, welke hiervan getuigen kunnen.

Eene tweede hoofdzaak is, de wijze, waarop hij zich heeft gedragen in de differenten met den Kapitein-Generaal van het Fransche gedeelte van *St. Domingo*, FERRAND, waarover de Ondergeteekende eenigzins wijdloopig zal moeten zijn.

Aanleiding daartoe gaf Art. 43 van des Ondergeteekende's Instructie, waarvan het laatste gedeelte woordelijk was luidende als volgt:

„Hij zal geene Agenten van vreemde Mogendheden in die qualiteit admitteren onder het Resfort van zijn Gouvernement, of dezelve erkennen; maar dezelve renvoijeren aan den Souvercin.”

Al dadelijk na des Ondergeteekende's arrivement in de Colonie wilde zekere Gouges, als Agent van het Fransche Gouvernement op *St. Domingo* erkend worden, en in die pretense qualiteit representatien doen aan den Ondergeteekende over den handel, dien men hem wilde opdringen dat van *Curacao* uit, met de zoogenoemde *Revolte's* van *St. Domingo* gedreven werd; dan de Ondergeteekende weigerde op grond van gezegde 43 artikel zijner Instructie, 't welk hem zulks uitdrukkelijk

ver-

verbod, den pretensien Agent te erkennen, of zijne Representatien in die qualiteit aantenemen. — Hierop volgde een bedreigende brief van den Generaal FERRAND, waarin onder anderen deze opmerkelijke pasfage voorkwam.

„ Monsieur le Gouverneur ! c'est en empechant
 „ le Commerce illicite, qui existe entre *Curacao*
 „ et les parts *Revoltes* de *St. Domingue*, que
 „ vous obtiendrés l'estime de l'Empereur de
 „ France: — Toute autre conduite vous meri-
 „ teroit, *ainsi qu'au Gouvernement que vous*
 „ *representez*, le blame et l'*animadversion* d'une
 „ autorité, qui fait commander à l'*Europe en-*
 „ *tière*;” — zonder dat men inmiddels den min-
 sten schijn van bewijs bijbragt, dat waarlijk van
Curacao uit, eenige handel met de zoogenaamde
 Rebellen op *St. Domingo* gedreven werd.

Dezen brief ontving de Ondergeteekende reeds in de maand December 1804; — dus nog geene drie maanden na dat hij het Gouvernement van *Curacao* had aanvaard; — dus op een tijdstip, waarop de BATAAFSCHE REPUBLIEK nog eenigen uiterlijken schijn van *onafhankelijkheid* had; en hij beantwoordde denzelven op zoodanig eene wijze, als hij *gepast* oordeelde.

Dit zijn antwoord bleef dan ook verscheidene maanden zonder gevolg, doch naauwelijks werd de bloquade met minder gestrengheid voortgezet, of men zag een vaartuig onder neutrale vlag, dat onder onze batterijen, door een Franschen Kaper van *St. Domingo*, met lettres de marque van den Kapitein Generaal FERRAND voorzien,

onder het specieus pretext van handel met de *Revoltés* gevoerd te hebben, en van *Occayes* of *Jaquemel* te komen, genomen was; als prijs binnen slepen, terwijl de zich noemende *Agent* (*Gouges*) zich dadelijk in volle *costume* aan boord van hetzelfde begaf, zich de willekeurigste daden van *auteriteit* aanmatigende; zoo dat de Ondergeteekende, tot maintien van *zijne autoriteit*, na vruchteloze aanzegging aan gezegden *Gouges*, van zich daarvan te onthouden, werd gedwongen, zoodanige energique middelen van constrainte in het werk te stellen, waardoor de Heer *Gouges* genoodzaakt werd, tegen *wil* en *dank*, van zijn opzet te desisteeren, schoon dit echter geenszins geschiedde zonder formeel protest van de zijde van dien pretenfen *Agent*.

Van dat oogenblik af aan, werd men bij aanhoudendheid geplaagd, en als overstroomd, door verscheidene van het *Spaansch*, toen *Fransch*, gedeelte van *St. Domingo* afkomende Zeeschuimers, die op alle vaartuigen onder neutrale vlag, welke provisien of andere behoeften op *Curacao* kwamen aanbrengen, jagt maakten, en dezelve op de vlugt dreven of prijs maakten en binnen sleepten, onder het specieus pretext, dat zij van *St. Domingo* kwamen, (te weten van *Occayes* of *Jaquemel*) schoon er ook geen schijn van bewijs van was, zoo dat men waarlijk dikwijls verlangen moest naar de strengere hervatting der *Engelsche* bloquade.

De Ondergeteekende *kon* of *mogt* daaraan ook volstrekt niet toegeven, en vond zich genoodzaakt
de

de waardigheid van het Gouvernement te maintaineren, door deze willekeuriglijk opgebragt wordende prijzen, naar aanleiding van een besluit van het *Uitvoerend Bewind* der BATAAFSCHE REPUBLIEK, ook in de Koloniën geproclameerd, de eene na de andere wederom vrij te geven. Dit alles gaf aanleiding tot de allernaangenaamste correspondentie met den Generaal FERRAND, zoo even reeds aangeroord, die ten gevolge heeft gehad, dat de Ondergeteekende, zoo als hij naderhand heeft vernomen, door denzelfden bij den FRANSCHEN KEIZER (hoe zeer daartoe zeker volstrekt geen *genoegzame* grond was) als *favoriserende den handel met de zoogenoemde Revoltés van ST. DOMINGO*, is gedenonceerd geworden; en de Ondergeteekende heeft maar al te veel reden om zich overtuigd te houden, dat deze denunciatie, die hij des te minder verdiend had, daar het in allen gevalle niet meer dan zijn *pligt* was; — naar aanleiding van het eerste gedeelte van het reeds meer aangehaalde artikel 43 zijner Instructie, waarin hem uitdrukkelijk bevolen was, „in allen opzichte zorge te dragen, dat *noch* de „belangen, *noch* de digniteit van den Staat in „die gewesten met de Gouvernemen ten van „vreemde Mogendheden wierden gecompromitteerd,“ — bij alle gelegenheid behoorlijke zorg te dragen, om de waardigheid van dezen Staat, tegen de gedurige, onder de frivoolste pre-
texten geschiedende aanrandingen dezer Fransche Zeeroovers, die allen toevoer naar het Eiland volstrektelijk affneden door hunne zee-
me-

merijen, te maintaineren en te doen gelden. — De Ondergeteekende (hij herzeft het) vermeent alzoö maar al te veel reden te hebben, om zich overtuigd te houden, dat de tegen hem bij den FRANSCHEN KEIZER gedane denunciatie, daarna, toen hem het ongeluk trof om de Colonie van CURACAO te verliezen, niet weinig invloed op zijn navolgend lot heeft gehad: dan, hoe dit zij, dit is zeker, dat ook dit gedeelte van zijn gedrag door den Minister van Coloniën (VAN DER HEIM) ook in 's KONINGS naam volkomen is geapprobeerd geworden, en hem gelast, op denzelfden voet met alle bescheidenheid voort te gaan, het geen UWE KONINKLIJKE HOOGHEID zal kunnen ontwaren uit het Copij - Extract der depeches, die de Ondergeteekende de vrijheid neemt hier nevens te voegen sub Litt. D.

Alle verdere onaangenaamheden en moeiten, welke de Ondergeteekende in de getrouwe waarneming van zijn post heeft moeten doorworstelen, gaat hij met stilzwijgen voorbij. — Dezelve deden hem destijds rijkhalzen naar ontslag, het welk hij dan met aandrang verzocht, te meer, daar hem niet onbekend was, dat de vexatiën der Fransche Kapers en Gouvernements - Agenten op *St. Domingo* en *Guadeloupe*, CURACAO in 1798, 1799 en 1800 bijna te gronde gebragt, en het Gouvernement genoodzaakt had, om zich, destijds, onder de protectie der ENGELSCHEN te be-geven!

De *Koning* heeft aan dit zijn verlangen voldaan, en hem dan ook gerappelleerd, op eene wijze

wijze, welke genoegzaam is om UWE KONINKLIJKE HOOGHEID te doen zien, dat geene ontvredenheid over eenig gedeelte van zijn Bestuur daarvan de reden heeft kunnen geweest zijn, gelijk UWE KONINKLIJKE HOOGHEID uit de Bijlagen sub Litt. E. N°. 1 en 2 zal gelieven te zien.

De Ondergeteekende is dan gekomen tot den noodlottigen dag van den 1 Januarij 1807, waarop het Eiland aan de Engelschen is overgegaan; maar ook hier vleidt hij zich, dat, indien hij al het geluk niet heeft kunnen hebben, zijn gedrag in het oog van den *Militairen Regter* volgens *Militaire* wetten, die hem *onbekend* waren, en die hem *nooit mede* waren *gegeven*, te justificeeren, hij echter volkomen zal slagen, om UWE KONINKLIJKE HOOGHEID overtuigend te doen zien, dat ook in zijn *toen* gehouden gedrag *niets* is, waarom *Hij*, die door dit geval *diep ongelukkig* is geworden, van de protectie van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID, welke hij reeds aanvankelijk heeft mogen genieten, niet verder zoude kunnen jousiferen.

Op den 22 December 1806, en dus zes dagen na dat men, ingevolge de stellige bevelen uit het Moederland ontvangen, den eed van getrouwheid aan den *Koning* had moeten afleggen, vertoonden zich een Engelsch Fregat en twee Engelsche Brikken, waaryan de Commandant (Sir *William Bolton*) aan den Ondergeteekende een' Sommatie-

tiebrief toezond, hem op de dringendste wijze uitnoodigende, om het Eiland onder de protectie van Zijne Britsche Majesteit te stellen, met bedreiging dat, bij weigering en afwijzing dezer uitnoodiging, eene allerstrengste Bloquade zoude stand grijpen.

De Ondergeteekende beantwoordde deze uitnoodiging, zoo als hij begreep in de positie, waarin hij zich bevond, te betamen, en gaf in dit zijn antwoord in substantie en genoegzaam woordelijk, schoon meer uitgebreid, aan den Britschen Commandant te kemmen:

„ Dat hij zich, als een man van eer, verplicht rekende, getrouw te zijn aan het Gouvernement, het welk hij de eer had te representeren; — dat men dierhalve op den 16 der loopende maand getrouwheid gezwooren hebbende aan den geproclameerden KONING van Holland, op den 22, en ook IN HET VERVOLG niet, mijnneedig zoude worden, maar zich, wat men ook tegens deze Bezitting zoude ondernemen, als Liederen van eer pogen te gedragen.”

De Ondergeteekende raadpleegde bij zich zelve, wat hij zoude behooren te doen tot defensie van het Eiland, waarvan de hoofddefensie in de verdediging van de Haven, het Hoofdfort en het Fort Republiek gelegen is; en hield dadelijk eene vertrouwelijke conferentie met den Commandant der Marine C. G. EVERTSZ, den Guarnisoen-Commandant F. H. PFEIFFER, en den Commandant der Artillerie W. SCHMIDT, deswegens

gens, en bijzonderlijk over het sluiten der Haven.

Deze toch werd te voren door eenen ketting gefloten, doch dezelve was reeds voor de komst van den Ondergeteekende op het Eiland, vergaan. — Daarna had men gebruik gemaakt van een ouden Hoeker, tot Transportschip gediend hebbende, welke ook geheel verrot was; en het was dus noodig hierin te voorzien. — De Kapitein Schmidt proponeerde: „ dat het Fregat *de Kenau* „ *Hasfelaar*, met kabels en rondhouten verbon- „ den, aan den mond der Haven zoude gelegd „ worden, zoo dra er eene attaque te voorzien „ was, wanneer de Haven als door eene Batterij „ gefloten zoude zijn geworden.” — Dit echter behaagde den Kapitein *Evertsz* niet, welke beter keurde, „ in zoodanig geval, eenigzins „ meer achterwaarts, ter plaatse daar de Hoeker „ of het oude Schip gelegen had, (*en front* van „ het Gouvernement,) het Fregat *de Kenau* en „ de Korvet *Suriname*, steven aan steven, tegen „ elkander te verhalen, als zullende daar meer „ vrij liggen, en meer gedekt voor het gevaar, „ dat deszelfs kabel zoude kunnen losgefchoten „ worden, zonder voor de vrije werking van „ de frontbatterijen vóór het Gouvernement, hin- „ derlijk te zijn;” aan welk gevoelen de Onderge- teekende meende te moeten defereeren, als gegee- ven door iemand van het *metier*, en waarte- gen de Ondergeteekende noch de Kapitein *Schmidt* eenige aanmerkingen wisten te maken.

Het Hoofdfort was genoegzaam bezet, de zand- zak.

zakken gereed, om op het éérste alärm binnen een kwartier uurs te zijn gevuld, en op de batterijen gebragt, en er werd dus algemeen begrepen, dat, daar *elk* wist, *wat* in kas van alärm te doen, en *waar* zijn loopplaats was, er *niets* te pas kwam, dan *algemeene oplettendheid* en *waakzaamheid*, zoo op de *Schepen van Oorlog* als op de *Batterijen*.

De Ondergeteekende begreep om dezelfde reden, dat het ook nog niet te pas kwam, op dat oogenblik een *gecombineerden Krijgsraad* zamen te-roepen, om dat, namelijk, de algemeene orders, omtrent het geen er in de eerste momenten van alärm te doen was, en omtrent de wijze waarop in dat geval de posten bezet moesten worden, aanwezig waren, en slechts op het eerste sein, zoo dra het te pas kwam, ter executie *konden* en *moesten* worden gelegd; en om dat er voor het moment geene nieuwe of andere maatregelen te nemen waren of genomen konden worden, zoo lang men niet wist, op *wat punt*, en door *wat magt* men geattaqueerd worden zou; maar ook, om dat de ondervinding, bij de vorige gecombineerde Krijgsraden geleerd had, *dat het om onderscheidene redenen niet raadzaam was, dezelve buiten volstrekte noodzakelijkheid zamen te roepen, en men dus daar mede zeer voorzigtig moest zijn.*

Inmiddels wendden het Fregat en de Brikken, een kwartier uurs na dat des Ondergeteekendens antwoord aan boord van het Fregat gekomen was, derzelver koers naar het Zuiden, en waren omtrent tegen zon's ondergang uit het gezicht; en

hoe zeer zij den 23 en 24 op een zeer verren afstand, *af* en *aan*, gezien werden, verdwenen zij echter op den 25, des ochtends geheel en al: — Er kwam rapport dat zij om de Noord waren gezeild, koers houdende naar Jamaica, waaromtrent nadere bevestigende tijdingen inkwamen van binnenvallende vaartuigen, die dezelve hadden ontmoet.

De volgende dagen werden er volstrekt geene vijandelijke schepen voor het Eiland gezien, en er was dus alle reden, om te veronderstellen, dat het met deze formatie, even als met zoo vele andere, die bevorens hadden plaats gehad, was afgeloopen.

Daar er dus eene geheele week was verlopen, na dat de schepen, door welken men gefommeerd was, het Eiland verlaten hadden, maakte de Ondergeteekende geene zwaarigheid, om zich in den namiddag van den 31 December naar een klein Buitenverblijf te begeven, het geen op niet meer, dan een *groot quartier*, of *ten hoogsten*, op een *klein half uurs* afftands van de Hoofdfortres, aan het zoogenaamde Schottegat, gelegen was, en alwaar hij bevorens eenige weken tot herstel van zijne verzwakte gezondheid had doorgebracht, met oogmerk, om daar met de zijnen den Nieuwjaarsdag en drie volgende dagen te vertoeven en rust te nemen, voornemens zijnde des Zondags, den 4 Januarij 1807, naar de Hoofdfortres te retourneren.

Hij maakte daarin te minder zwaarigheid, eensdeels, om dat zijne Instructie (art. 14) hem toeliet

liet om *omtrent* de Hoofdfortres zijn verblijf te houden, en vroegere Gouverneurs zulks ook doorgaans hadden gedaan; en anderzins, om dat er geene schepen konden opdagen, of zij konden van de buitenposten, ten minsten op den afstand van twee à drie uren van de Haven, worden gezien, en dadelijk gesignaleerd, zoo dat hij Ondergeteekende dadelijk, op het eerste sein, naar de Hoofdfortres kon retourneren, en aldaar present konde zijn, *lang*, ja wel *een paar uren*, of ten minsten *anderhalf uur*, vóór dat er eenige attaque, althans op de Haven, te duchten konde zijn; terwijl bovendien de noodige afspraak en orders, tot het verhalen van de schepen bij den mond der Haven, in kas van allarm, waarvoor de Commandant der Marine aansprakelijk was, gemaakt en gegeven waren. — Dan, juist op den ochtend van den 31 December, kwam een kleine Engelsche Brik opzeilen, van welke *alleén*, echter zeer zeker niets gevaarlijks kon te vreezen zijn. — De Ondergeteekende vertrok echter niet naar buiten, maar wachtte om te zien of er meerder schepen bijkwamen, doch deze niet komende opdagen, terwijl integendeel de Brik, die voorbij was gezeld, zich hoe langer hoe meer verwijderde, vond hij geene reden, om zijn vertrek langer uit te stellen, vooral daar hij in de nabuurschap bleef, en den Commandant die zulks ook stellig aannam, gelastte, om zoodra er meerdere schepen in het gezigt mogten komen, hem daarvan terstond berigt te doen toekomen, en overeenkomstig zijn *duur bezworen pligt*, zoodra hij zulks noodig

oordeelen mogt, de sein en alarmschoten te laten doen; — als wanneer de Ondergeteekende in minder dan een half uur binnen het Hoofdfort konde zijn, en dus lang vóór dat er eene attaque kon te vreezen zijn; terwijl hij binnen komende, reeds alle posten bezet, en gereed tot afwering van den verwacht wordenden aanval vinden moest; terwijl de Commandant zich bij herhaling verbond, „ de Hoofdfortres niet te zullen verlaten, „ opletten en waakzaam te zullen zijn, en de „ ontvangene orders slijpt te zullen observeren.”

De Ondergeteekende is dan, *alzo* het commando hebbende overgegeven, *gerust* naar buiten gegaan; — dan hoe weinig echter door den Commandant is voldaan, aan zijn plicht en ontvangene orders heeft de uitkomst helaas! te jammerlijk geleerd.

Reeds in den vroegen ochtendstond van den volgenden dag; — dat is op den 1 Januarij 1807, omstreeks acht minuten voor zes uur, ontwaakte de Ondergeteekende door een kanonschot, hetwelk weldra door de alarmschoten, en vervolgens door het contrasein van het fort *Republiek* gevolgd werd, en begaf zich oogenbliklijk op weg naar de Hoofdfortres; doch eer hij nog halverwege was, werd hij door de hevige kanonnade, die eerlang plaats greep, tot zijne verbazing gewaar, dat de Haven reeds werkelijk geattaqueerd werd, door eene magt, van welke nabijheid hij zich bij geene mogelijkheid voor kon stellen, dat hij niet reeds voor een paar uren moest verwittigd geweest zijn, indien de Commandant over-

eenkomstig zijn pligt en gegeven woord had gehandeld; zoo als het dan ook naderhand aan den Ondergekenden gebleken is, dat er reeds *kwartier voor vijf* uur, en dus zeer zeker ruim *een groot uur* vóór dat de sein en alarmschoten gedaan zijn, (ja volgens de verzekering van sommigen reeds *veel vroeger*) waarschuwingschoten van een der buitenposten boven 's winds, en rapporten van afkomende Engelsche schepen, aan den Commandant in de Hoofdfortres gedaan zijn. — Maar nog meer moest de aandoening van den Ondergeteekenden ten top worden gevoerd, toen hij, al naderkomende, tot zijne ontzetting gewaar werd, dat er vier zware Engelsche Fregatten in de Haven lagen, *voor* de Hoofdfortres en de Stad, en dat de Hollandfche Fregatten, in plaats van te verhalen, zoo als de order was, onbewegelijk lagen op de plaats, daar zij altoos geposteerd lagen, het welk aan niets anders kan worden toegeschreven, dan aan gebrek van de zoo noodige attentie en activiteit, zoo wel in het Hoofdfort als op de Schepen, op welken men ook in het bijzonder verzuimd heeft uit te zien; zoo dat, indien de Ondergeteekende den nacht al in het Hoofdfort had doorgebracht, zeer waarschijnlijk hetzelfde zoude hebben plaats gehad, daar de rapporten hem naar allen schijn niet in tijds zouden zijn aangebragt geworden, en het althans *zijn* pligt niet was, zelve en in perfoon op *Schildwacht* te staan.

Hoe het zij, in de critieke positie, waarin de Ondergeteekende zich (*buiten zijn schuld*, zoo

hij

hij ter goeder trouw vermeent) bevond en gebragt zag, nam hij de partij, om zich naar de *Hoofdfortres* te begeven, liever dan naar het Fort *Republiek*, om dat hij gegronde reden meende te hebben om te veronderstellen, dat het *Hoofdfort* nog niet volstrekt in de magt der Engelschen was, en daartegen ook genoegzame reden meende te hebben om te vreezen en te duchten, dat het Fort, of reeds buiten defensie gesteld, of door éénig *verraad* in het bedwang der aanvallers was gebragt, vermits het vuur van hetzelfde nu reeds sedert eenen geruimen tijd ophield; welke verdenking het van achter ook gebleken is, dat *nage-noeg* overeenkomstig de waarheid was, daar het vuur van de *Republiek* niet had opgehouden, dan op *stellige order* van den Garnisoens-Commandant P. H. PFEIFFER.

* Onder de muren van het Hoofdfort komende, werd de Ondergeteekende ook in 'zijn denkbeeld, dat binnen hetzelfde alles nog niet verloren was, gesterkt, daar hij van hetzelfde de Hollandsche vlag nog zag waaijen; — de *Batterijen en front* van het Hoofdfort en het Gouvernements-Huis, door geene Engelschen bezet vond; — en daarbij de Hoofdpoort vond *gesloten*, die hij natuurlijk veronderstellen moest, dat *open* zoude geweest zijn om de vrije communicatie met de Engelsche Fregatten, die vlak voor het Hoofdfort lagen, te favoriseren, indien de Engelschen zich reeds werkelijk van het Hoofdfort mogten *meester gemaakt* en *verzekerd* hebben. — De Ondergeteekende resolveerde, in deze veronderstelling, de Hoofdfortres

te tourneren, in hoop van nog door de Sortiepoort ongemerkt binnen dezelve te zullen kunnen geraken; en een end weegs verder zijnde gegaan, kwam hem de Fiscaal des Eilands te ontmoet, van wien hij eenige bijzonderheden vernam, die hem deden besluiten, dat alles nog niet *hopeloos* was, en op wiens dringende uitnoodiging, hij zich door de Sortiepoort binnen de Hoofdfortres begaf; — dan, hier gekomen, zag hij terstond dat de staat van zaken, sedert het oogenblik, waarop de Fiscaal het Hoofdfort had verlaten, en dus in weinig minuten aanmerkelijk was verërgerd, en dat alles *na* hopeloos stond, daar *nu* de Engelsche Mariniers, die langs de Stadszijde den muur van het Hoofdfort beklommen hadden en nog werkelijk beklommen, gedeeltelijk reeds binnen de Hoofdfortres geschaard stonden en gedeeltelijk nog binnen kwamen, terwijl de verstrooide bezetting in wanhoop en verwarring door elkander liep, en er geene mogelijkheid meer was, dezelve te *rallieren*, daar dezelve voor het grootste gedeelte de wapens reeds had nedergesmeten, waarvan de Engelschen zich hadden meester gemaakt, en terwijl eenige weinige op dat zelfde oogenblik nog ontwapend werden; — daar volgens het Rapport van den Heer Fiscaal, op het oogenblik waarop deze naar buiten was gegaan, er slechts een twintigtal matrozen met pistolen, sabels en halve piken gewapend, en met den Engelschen Commandant aan het hoofd, door middel van een stormladdertje een der Batterijen *en Front* van het Gouvernement, die al spoedig door

door de onzen verlaten waren, hadden beklommen, en alzoo binnen het Hoofdfort waren gekomen.

De Ondergeteekende zag derhalve, dat alles onherstelbaar verloren was; doch maakte zich de fchijnbare vrees, welke de Engelsche Commandant, voor het Fort *Republiek* betoonde; [het welk de Ondergeteekende echter genoegzaam overtuigd was, dat, in den tegenswoordigen hopeloozen toestand, niet in staat was, de Engelschen hunne alleroordeeligste positie te doen verlaten,] ten nutte, om, [daar er volstrekt (immers naar zijne en der Garnisoens-Officieren overtuiging, wier gedachten, voor zoo verre zij in het Hoofdfort present waren, hij daaromtrent opzettelijk afvroeg) geene hoegenaamde defensie meer te doen was, daar alle magt, die met goed succes nog eenigen tegenstand zoude hebben kunnen doen, reeds volkomen was gedebandeerd, en alles zich in den compleetsten staat van verwarring bevond, terwijl men met de bezettingen der buitenposten, bij gebrek aan geweren, al ware er ook middel geweest (des *geenszins*) om dezelve te ralliëeren en op eenig punct bij één te doen komen, ook niets uittevoeren zoude geweest zijn] door het bedingen van een' vrijen en onbelemmerden Krijgsraad, dien ten gevolge, nog eene honorable capitulatie te verkrijgen, waardoor hij het geluk heeft gehad, de Eigendommen der Ingezetenen te behouden, die anders buiten allen twijfel een prooi en *buit* van den Overwinnaar zouden geworden zijn; iets het welk hij ter goeder trouwe, zich

nimmer verbeeld had, of heeft kunnen verbeelden, dat hem in de gegevene omstandigheden, daar alles volstrekt buiten defensie was, immer tot *misdaad* zoude hebben kunnen worden toegerekend!

Op zulk eene voor den Ondergeteekenden noodlottige en zielgrievende wijze, is het Eiland *Curacao* in de magt van den Overwinnaar overgegaan! — Hij acht het niet noodzaaklijk deswegens in eenig verder detail te treden; ja oordeelt, dat zulks aan het oogmerk van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID, met hem een *zamenhangend narré* van het *gebeurde* te vragen, minder zoude beantwoorden, en dierhalve *ongepast* en *onyoegzaam* zoude zijn, daar hij geene *verdediging* schrijft. — Hij betuigt op het plegtigste, dat *alles* wat hij de eer heeft gehad tot dus verre, onder het oog van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID te brengen, de *preciese waarheid* is.

De capitulatie dierhalve gesloten, en het Eiland *Curacao* dien ten gevolge in de BRITSCHIE possessie geheel en al zijnde overgegaan, zoo werd al dadelijk en bij herhaling, daar zulks dien zelfden ochtend, bij het inzenden van eene schriftelijke opefching, die door den Fiscaal was ontvangen even *voor* de attaque, en daarna aan den Ondergeteekende behandigd, toen hij hem onder de muren van het Hoofdfort ontmoette, reeds in dien zelfden brief geschied was, thans nader mondeling door den Overwinnaar aan den Ondergeteekende aangeboden, „*of hij Gouverneur civil wil, de blijven?*” — Doch de Ondergeteekende aarzel-

zelve geen oogenblik om dit aanbod directelijk te wijzen van de hand, door onverwijld en zonder haesitatie te verklaren, „ dat hij overeenkom- „ stig de pligtmatige grondbeginfelen van een man „ van eer zich zelven en den zijnen meende ver- „ schuldigd te zijn, om zich zoo spoedig moge- „ lijk naar *Holland* te begevsn, ten einde zijn „ gehouden gedrag aldaar te gaan verantwoorden.”

De Ondergeteekende verliet dierhalve met de zijnen op den 9 Januarij 1807 het Eiland *Curacao*, en kwam na eene rampspoedige reize op den 9 junij daaraanvolgende in deze Residentie!

Daags na zijn arrivement presenteerde de Ondergeteekende zich bij den Minister van Koophandel en Coloniën, en deed aldaar zijn *mondeling* rapport; terwijl hij tevens den Minister een *schriftelijk* zeer gecircumstantieerd rapport aanbod, waaruit door hem op last van gezegden Minister een kort en bondig rapport in de Fransche taal voor den *Koning* geformeerd werd, in welkers flot hij genoegzaam met evën zoo vele woorden te kennen gaf: — „ dat zijne *eer* hem dierbaar- „ der was dan zijn *leven*; — dat hij dierhalve „ verzocht, dat de zaak, betreffende het verlies „ van *Curacao*, nauwkeurig mogt worden on- „ derzocht, en dat zoo het dan bleek (zoo als „ hij vermeende dat zulks zoude moeten gefchie- „ den) dat die *Colonie* buiten *zijn schuld of toe- „ doen* verloren was, hij verzocht als dan *open- „ lijk* te mogen worden *vrijgesproken* en *gejus- „ tificeerd*.”

De Minister scheen na examinatie van des On-

dergeteekende's ampel rapport, en na hem over verscheidene punten ondervraagd te hebben, overtuigd te zijn van deszelfs *onschuld*, althans zeker van zijne *goede trouw*, en verzocht bij missive aan den *Koning*, die zich destijds te *Bareges* bevond, (zoo als aan den Ondergetekende uit een Extract uit het Register der Decreten en Besluiten van Z. M. den *Koning van Holland*, in dato 17 Julij 1807, bij zijne *Procesfale* stukken gevoegd, gebleken is;) „ hem van eenige stellige order te willen voorzien, of Hoogstdezelve gepast oordeelde, „ dat het gedrag van den gewezen Gouverneur des Eilands *Curacao*, CHANGUION, geëxamineerd „ wierde door de Hooge Militaire Vierschaar, of „ hoedanig Z. M. begeerde dat deze zaak zoude „ worden behandeld?“ — Waarop door den *Koning* beslooten werd, „ dat het gedrag van den „ Gouverneur van *CURACAO* scrupuleus door „ de Militaire Vierschaar moest worden onder- „ zocht enz.”

Dien ten gevolge werd de Ondergeteekende, op schriftelijken last van den Minister van Koophandel en Colonien, ten zelfden dage met den gewezen Garnizoens-Commandant PFEIFFER, op den 12 Augustus 1807. gearresteerd, en in de zoogenaamde Generaliteits Provoost overgebracht.

Eerst drie weken later, werd het Mandament van apprehensie tegen den Ondergeteekenden geëxplicteerd. — De Informatien *traineerden* tot den 19 December, wanneer dezelve werden gesloten. — De ondergeteekende meende zich op

alle de aan hem voorgehoudene punten volledig genoeg verantwoord te hebben, om van zijn onschuld te doen constéren, en verwachtte dierhalve niet anders, dan zijne nabij zijnde *vrij-spraak of ontslag*, toen hem op den 22 December, juist een jaar na de opeisfching des Eilands *Curaçao* door de Engelschen gedaan, tot zijne uiterste surprife, door eene Commissie uit de Hooge Militaire Vierschaar werd aangezegd „ *dat de Fiscaal geadmitteerd was, om op Convictie Eisch tegen hem te doen.*”

Op den 8 Januarij 1808 vernam hij tot zijne uiterste verbazing, dat de Fiscaal tegen Hem *tot de straf met den kogel had geconcludeerd!*

Dan, met het grootfte en meest onbegrensde vertrouwen van zich op het volledigst te zullen regtvaardigen, deed hij tegen het einde van Februarij inleveren zijne gedetailleerde Memorie van defensie, met de noodige bewijzen gemunieerd; echter met geen ander, dan met het voor hem noodlottigst gevolg, dat de Hooge Militaire Vierschaar begrepen heeft, den Eisch en Conclusie, door den Fiscaal van 's Konings Landmagt tegen hem ondergeteekenden gedaan en genomen, te moeten adjudiceeren, zijnde hij Ondergeteekende alzo *tot de straf met den kogel* door de Hooge Militaire Vierschaar gecondemneerd geworden.

Even gelijk de Ondergeteekende van het eerste oogenblik af aan, waarop hem het ongeluk getroffen had, van de Colonie van *Curaçao* te verliezen, vermeend hadde zich ten dien opzigte niets *misdadigs* te verwijten te hebben, zoo vol-

hardde hij ook na zijne condemnatie, en des niet te min, in deze voor zijn geweten troostrijke overtuiging; en hoe *gevoeliger* zoodanig een zielgrievend vonnis hem ook treffen *moest*, naar mate hij het zelve minder vermeende verdiend te hebben; ja wel des te gevoeliger daar hij toch ook Echtgenoot en Vader was; en de zoo natuurlijke aandoeningen van het hart niet ter zijde konde stellen; zoo besloot hij echter standvastig en met het oog der hope, op de zorgdragende en albesturende Voorzienigheid gevestigd, zijn lot te verbeiden, met die gemoedskalmte, die aan den man, wien een rein en onbevlekt geweten in den zuiveren boezem klopt betaamt; in afwachting, of de Koning tot *approbatie* of *improbatio* van het tegen hem geflagen vonnis besluiten zou! — doch toen er nu verscheidene dagen verliepen, zonder dat er door den Koning ten dien opzichte eenig Besluit werd genomen, liet de ondergeteekende zich eindelijk tot behoud van zijn leven, en uit liefde tot zijne vrouw en kinderen overhalen, om zich aan den *Koning* te adresferen met verzoek om *abolitie* of *remissie van straf*, op zoodanige gronden, welke hij vermeende te kunnen overeenbrengen met *zijne principes*, en de *volledige overtuiging* van eene zoodanige *sententie* niet te hebben verdiend, al ware dezelve dan ook al eens overeenkomstig met de striktste regels van het *Militaire regt*; waarvan het gevolg is geweest, dat na dat hetzelfde verzoek was gesteld in handen van den toenmaligen Minister van Justitie, den tegenwoordigen Heer Eersten *President*

van

van het Hoog-Geregtshof, die met zijne zaak ten volle bekend is, en na daarop gehoord te zijn het Hoog Nationaal Geregtshof, aan hem is verleend de verzochte Remisfie enz. enz.

De ondergeteekende heeft alzoo de eer gehad aan UWE KONINKLIJKE HOOGHEID eerbiedig voor te dragen, zoo beknopt als de aard der zake het maar eenigzins toegelaten heeft, een zamenhangend narré van zijn wedervaren, sedert dat hij het Gouvernement heeft aanvaard, tot het oogenblik waarop hij uit zijne langdurige defensie is ontslagen geworden. Het zij hem gepermitteerd nu nog kortelijk aan te merken.

10. Dat hoe grievend voor hem ook de fententie van de Hooge Militaire Vierschaar moge geweest zijn, het echter *niet te min* eene onbegrijpelijke satisfactie voor hem is geweest; dat, na een zoo gestreng onderzoek, er geen de *minste* zweem van *kwade trouw* of de *geringste vlek* op zijne *Eerlijkheid* en *goede intentie* is kunnen gelegd worden — geene *kwaade trouw*, maar *militaire fouten* zijn de *gronden* geweest, waarop de Militaire Vierschaar vermeend heeft de condemnatie van den ondergeteekende te moeten bafeeren, gelijk het dan ook een zelfstreekend genoeg voor hem is geweest, te hebben mogen ondervinden, dat deze gebeurtenis niets verminderd heeft aan de hartelijke deelneming van *vele*, en daaronder *vermogende vrienden* enz. enz.

Trou-

Trouwens de *uitkomst* heeft geleerd, dat de ondergeteekende met geene slingsche oogmerken bezield was, anders zoude hij, reeds bij vorige Sommatien of bij de laatste uitnoodiging tot het aanvaarden der Engelsche protectie, de Colonie hebbende overgegeven, — zijn meeste voordeel hebben behartigd; — het aanbod van *Gouverneur Civil te blijven*, (hetwelk hem te meermalen bij vorige Sommatien gedaan was) hebben aanvaard. — Hij zou dan zijn Hoofd niet in het Vaderland zijn komen te pand stellen; — zich niet zijn komen blootstellen of vrijwillig onderwerpen aan een onderzoek, hetwelk hij (hoe zeer zich zelve niets *misdadigs* bewust) echter genoeg gevoelde, van zulk een wisselvallige uitkomst te zijn. — Hij heeft dus *alles* aan het pligtmatig gevoel van *eer* opgeofferd, en met ter zijde stelling van alle laaghartig eigenbelang is hem *niets* zoo waard, niets zoo *dierbaar* geweest, dan *zijn gedrag in het Vaderland te komen verantwoorden*.

20. Dat hoe zeer de gronden, waarop de Advocaat Fiscaal zijn' eisch tot den dood heeft gemeend te moeten fundeeren, en de Hooge Militaire Vierschaar geoordeeld heeft die te moeten adjudiceeren, dan ook, na de striktheid van het Reglement van Discipline van het Jaar 1798, mogen gerekend worden gefundeerd te zijn; *dit* echter zeker is; — dat, *wat* hiervan ook zoude mogen zijn, de ondergeteekende evenwel eerbiediglijk vermeent, dat hij naar *dat* Reglement niet had moeten beoordeeld worden — *consdeels*
om

omdat hij geen *Militair* was; — geene aanstelling als zoodanig had, en zelfs als zoodanig niet is geconfidereerd geworden; — *anderdeels*; omdat dit Reglement *geheel* zwijgt van de *Colonien* en derzelve *Opperhoofden*, en ook hem niet tot een *Rigtsnoer* van zijn *gedrag* is *medegegeven* geworden — en, dat dierhalve het applicceeren van de *rigueur* der *Militaire* wetten, op hem, die geen *Militair* was, die niet *konde* rekenen, dat dit ooit zijn geval zoude worden; — die, wanneer hij dit eenigzins had kunnen berekenen, nooit dien post zoude hebben aanvaard, inderdaad een *verschrikkelijke hardigheid* is geweest, waarvan hij zich vleidt, dat hij onder de geruste Regeering van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID niet verder de gevolgen zal behoeven te ondervinden.

Hij durft dit te meer avanceeren, daar hij, behalve dit alles, ook nog heeft moeten ondervinden, dat hij in opzigt van de *rigueur* der wetten als *Militair*, doch in opzigt van het *favorabele*, als *Politieq* Ambtenaar is geconfidereerd geworden; want toch, daar de *Militairen*, volgens de *gewoonte* en de *wet*, hoe zeer dan *sub reatu*, hun Tractement *tot den dag der sententie* genieten, en hij dierhalve *na* de Condemnatie op *dien grond*, ook *zijn* Tractement heeft gereclameerd, (daar de Commandant PFEIFFER hetzelfde genoten had,) heeft echter de KONING dit zijn alzins *billijk verzoek* gewezen van de hand.

Dan, de ondergeteekende heeft reeds meer dan genoeg gezegd, en maar al te lang van de pretieuse oogenblikken van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID

ge.

geabuseerd; doch hij heeft zich door het innerlijk gevoel van een *blank geweten* laten vervoeren en wegslepen, en zich niet kunnen terug houden, om al hetgeen hem op het hart lag, geheel vertrouwe-lijk als in den boezem van UWE KONINKLIJKE HOOGHEID uit te storten; te meer daar UWE KONINKLIJKE HOOGHEID *zelve*, hem daartoe als het ware heeft *uitgenoodigd*; en hij sluit dierhalve deze *Memorie*, zich vleijende, dat hij geslaagd zal zijn, om UWE KONINKLIJKE HOOGHEID te overtuigen, dat hij de harde behandeling, die hij heeft moeten ondergaan, geenzins heeft *verdiend*, en dat zijne *goede trouw* en de *cerlijkheid van zijn character* buiten alle verdenking zijn; immers dat UWE KONINKLIJKE HOOGHEID er alzo over zal oordeelen, nadat Hoogstdezelve, zoodanige nadere Informatien zal hebben ingewonnen als waartoe deeze MEMORIE aanleiding geeft, en geen oog-
 blik haefiteren zal, om zoo wel op dezelve, als op het bij dezelve gevoegde *Request*, de gunstige dispositie te nemen, terwijl hij inmiddels vol-
 komen bereid is, aan UWE KONINKLIJKE HOOGHEID alle zoodanige verdere openingen en inligtingen te geven, omtrent zijn op *Curaçao* gehouden gedrag, als het UWE KONINKLIJKE HOOGHEID behagen mogt; verder van Hem te requireren.

F. J. CHANGUION.

BIJLAGE

BIJLAGE A. No. 1.

EXTRACT uit het Register
der Staats-besluiten van de
Bataafsche Republiek.*Vrijdag den 25 October 1805.*

Ontvangen eene Misfivè van den Raad der Amerikaansche Colonien en Bezittingen, van den 15den dezer loopende maand, daarbij Communi- ceerende den inhoud van het ontvangen relaas van den Gouverneur des Eilands *Curaçao*, behelzen- de een ampel verslag van den peniblen toestand waarin het zelve Eiland van den 28 Februarij tot in het laatst van de maand Julij 11., door de vruchteloze aanvallen en de menigvuldige wreed- heden, brandstichtingen en rooverijen van de Engel- schen gebragt was, mitsgaders van den dapperen tegenstand, welke de vijand bij onderscheidene gelegenheden had ondervonden.

Is besloten den Raad der Amerikaansche Colo- nien en Bezittingen aan te schrijven, zoo als ge- schied bij deze, om aan den Gouverneur des Eilands *Curaçao*, en door denzelven aan de Land- en Zeemagt, als mede aan de Burgerij aldaar, het hoogst genoeg van het Gouvernement, over hun loffelijk en manmoedig gedrag, in het bestrij- den

den en afweren van den vijand, betoond, en over de dienften daardoor aan den Lande bewezen, te kennen te geven, en voorts, dat het Gouvernement van hunne braafheid en verknochtheid aan het Vaderland verwacht, dat zij dien loopbaan, zoo dapper aangevangen, indien verder de nood het mogt vereisfchen, even glorierijk zullen ten einde brengen.

En zal Extract dezes aan den Raad der Amerikaanse Colonien en Bezittingen, tot narigt en en informatie worden gezonden.

Accordeert met voorz. Register;

(was geteekend) C. G. HULTMAN.

Voor Kopij Conform

(was geteekend) J. C. VAN DER KEMP.

BIJLAGE A. No. 2.

EXTRACT uit de Resolutien
van den Raad der Amerikaanse
Colonien en Bezittingen.

Donderdag den 31 October 1805.

Is gelezen een Staatsbesluit in dato 25 dezer
No. 17, genomen op eene Misfivè van dezen Raad
van

van den 15 te voren, en inhoudende eene aanschrijving aan denzelven, om den Gouverneur des Eilands *Curacao* (P. J. CHANGUION) te doen kennis dragen wegens de tevredenheid van het Gouvernement ten opzichte van het dapper gedrag in de verdediging van het Eiland tegen de aanvallen van de Engelschen, gedurende het tijdsbestek van den 28 Februarij tot in het laatst van Julij dezes jaars, gehouden.

Waarop gedelibereerd zijnde is goedgevonden en verstaan om aan den Gouverneur voornoemd, met toezending van Kopij van het voorschreven Staatsbesluit, te kennen te geven, dat hij uit hetzelfde zien zal de bijzondere tevredenheid, zoo van het Gouvernement als van den Raad, wegens zijn loffelijk gedrag, in de penible omstandigheden, in welke het Eiland *Curacao* heeft verkeerd, gehouden, hetwelk den Raad doet vertrouwen, dat hij Gouverneur, daarin volhardende, de eere en de satisfactie hebben zal, om het Eiland voor de Republiek te behouden. Wordende hij Gouverneur geauthoriseerd, om, op de meest geschikte wijze, dezelfde tevredenheid van het Gouvernement aan den Raad des Eilands, de Land- en Zeemagt, mitsgaders de goede Ingezetenen, en voorts aan allen en een iegelijk, over wiens Conduite hij Gouverneur reden heeft van zich te loueren, te betuigen, en hun tot volhouding, in dat loffelijk gedrag aan te sporen.

En zal Extract dezes worden gezonden aan den

C

Gou-

Gouverneur des Eilands *Curacao*, om te dienen
tot deszelfs informatie en narigt.

Accordeert met voorz. Resolutien

(was geteekend) J. C. VAN DER KEMP.

BIJLAGE B.

HOOG EDEL GESTRENGE HEER, ZEER
GEEERD VRIEND!

Ik profiteer van de gelegenheid van het vertrek
van den Heer BLOK, om UEd. Gest. te doen
toekomen de twee laatste depêches van den Raad
enz.

Ook is bij den Minister ontvangen Uwe depêche
No. 43 Origineel, die U veel eere aandoet enz.

De Minister was over die depêche ten uiterste
te vreden, dan, in een ander opzigt, heeft de-
zelfde U nadeel gedaan, daar men begreep, dat
een Gouverneur, die zoo goed zijne zaken doet,
als gij op *Curacao*, geen verlof in Oorlogstijd
moet hebben, althans zult gij nog geduld moe-
ten hebben, hoezeer gij U dit uitstel ligt zult
kunnen getroosten, uit hoofde van de reeden,
die U hetzelfde veroorzaakt.

Out-

Ontvang de verzekering van mijne bijzondere
hoogachting, terwijl ik mij als altijd noeme.

U Hoog Ed Gest. zeer ond. Dienaar

(was geteekend) J. C. VAN DER KEMP,

's Hage den

18 Augustus 1806.

NB. Offchoon de Brief, waaruit het bovenstaande
Extract is getrokken, geen officieel stuk
genoemd kan worden, heeft de Ondergetee-
kende echter vermeend, daarvan te MOGEN
gebruik maken, daar de probiteit van den
Heer VAN DER KEMP genoeg bekend is,
om zich overtuigd te houden, dat zijn Ed.
niets schreef, dan het geen waarvan hij
in zijne toenmalige qualiteit zekere kennis
droeg.

P. J. CHANGUION.

BIJLAGE C.

EXTRACT uit de Resolutien
van den Raad der Americaan-
sche Coloniën en Bezittingen
van de Bataafsche Republiek.

Donderdag den 19 September 1805.

Is gelezen een Staats-Besluit in dato den 9den de-
zer No. 17, genomen:

1. Op des Raads generale Voordragt, in dato 30 Aug. en
2. Op het Request van Mr. B. BLOK, enz.

Waarop en tevens bij resumtie zijnde gedelibereerd op de secrete Misfave van den Gouverneur CHANGUION in dato 21 Jan. 1805, No. 2. enz.

Als mede op eene Misfave van den Gouverneur GHANGUION, in dato 28 Februarij 1805, No. 20, houdende gedetailleerde berigten over den staat des Eilands; is goedgevonden en besloten, denzelven Gouverneur aan te schrijven, gelijk hem wordt aangefchreven bij dezen, dat de Raad met veel genoegen uit zijne succesfieve depeches heeft vernomen den ijver en de naauwgezetheid, waarmede hij Gouverneur, den gewigtigen post, dien hij bekleedt, is waarnemende, en waarvan zijne ge-
de-

detaileerde berigten en confideratien, de bewijzen medebrengen enz.

En zal Extract dezes worden gezonden aan den Gouverneur CHANGUION, om te dienen tot zijne informatie en narigt.

Accordeert met voorz. Register
(was geveekend) J. C. VAN DER KEMP.

BIJLAGE D.

In den Haag den 27 Augustus 1806.

De Minister van Koophandel
en Coloniën van Zijne Ma-
jesteit den KONING VAN
HOLLAND.

aan

Den Gouverneur des Eilands
Curacao.

MIJN HEER!

Mij refereerende tot mijne depeche N°. 1. zal deze strekken tot beantwoording van uwe depeche, N°. 43, origineel, en dienvolgens rouleeren.

1. Over de verdeling der prijs- en buitgelden.

C 3

2. Over

2. Over het voorgevallene ten uwent over de admisfie aan den Heer *Gouges* en den Kaper *Eulalie* en de Correspondentie, die dit voorval tusfchen U en den Kapitein Generaal FERRAND veroorzaakt heeft.

3. Over den aankoop van pulver en geweren.

4. Over den aanbouw van een nieuw kruidmagazijn.

5. Over het 6de articul van de provifionele Instructie voor de politieke regering op Curacao en onderhoorige Eilanden.

1. Wat het eerste punt aangaat enz.

2. Insgelijks heb ik noodig geoordeeld aan Zijne Majesteit kennis te geven van het voorgevallene over de admisfie van den Heer *Gouges* en den Kaper *Eulalie*, ten einde Hoogstdezelve te doen kennis dragen van de pretensien, welke de zelve en de Kapergasten zich veroorloven, en de moeilijkheden, waarin de Gouvernemen ten daar door kunnen worden ingewikkeld. In afwachting van Hoogstdeszelfs nadere bevelen, omtrent deze zaken, maak ik echter geene zwaarigheid, om uw gehouden gedrag te approberen en U te autoriseren, om, zoo lang gij geene andere bevelen ontvangen mogt, het 43ste Art. van Uwe Instructie over het niet admitteren van vreemde Confuls of Agenten als zoodanige, striktelijk te blijven volgen, doch tevens ten aanzien van zoodanige personen, die U directelijk door of wegens de Gouvernemen ten in de Fransche Coloniën mogten gezonden worden, met *die moderatie* te handelen als door U in het geval van den Heer *Gouges*

ge-

gedaan is, mij tevens telken reize daar van omstandig berigt doende toekomen, in verwachting dat het Zijne Majesteit behagen zal, zoodanige voorzieninge te doen, dat alle buitensporige eischen of aanmatigingen van gezag van wegens de Kapers of ondergeschikte Agenten, van welken aard of onder welke benaming die zouden mogen worden gevoerd, ophouden enz.

3. Wat den aankoop van Pulver en Geweren, door U gedaan, aangaat; zijn de redenen die U daartoe hebben gepermoveerd, mij voorgekomen van dat gewigt te zijn, dat ik niet haefitere om Uw gedrag in deze te appróberen enz.

En hier mede bevele ik U in Gods heilige bescherming

(Ter zijde stond)	Uw dienstwillige
Ter relatie van denzelven	(was geteekend)
(was geteekend)	P. VAN DER HEIM,
J. C. VAN DER KEMP,	(Onderstond)
Chef der divisie tot de	Ter Ordonnantie van
W. I. Zaken.	Zijne Excellentie
	(was geteekend)
	J. A. DE MIST, Secr.
	Gener.

BIJLAGE E. No. 1.

19 Januarij 1807 Litt. D. Secret

LODEWIJK NAPOLEON, door de
Gratie Gods en de Confi-
tutie des Koningrijks, KO-
NING VAN HOLLAND;

Wij hebben gedecreteerd en decreteren.

Art. 1.

De Heer CHANGUION, Gouverneur Generaal van *Curacao*, zal, op de vereerendste wijze, worden gerappelleerd, met genot van half Traktement, te rekenen van de Installatie van zijnen Opvolger, tot deszelfs terugkomst in het Koningrijk, mits dat door denzelfden daartoe alle vlijt worde aangewend, welke de omstandigheden zullen gedogen.

Art. 2, 3 en 4 enz.

Art. 5.

Onze Minister van Koophandel en Colonien is belast met executie van het tegenwoordig decreet.

Ge.

Gegeven in ons Koninklijk Paleis in den Haag
den 19 Januarij van het jaar 1807, en van onze
Regeering het eerste

(Ter zijde stond)

Accordeert.

(was geteekend)

J. A. DE MIST,

Secret. Gen.

(was geteekend)

LOUIS,

(onderstond)

Van wegen den Koning
de Minister Secretaris
van Staat.

(was geteekend)

W. F. ROELL.

BIJLAGE D. N°. 2.

Secret N°. 1. origineel.

In den Haag den 26 Januarij 1807.

De Minister van Zijne Maje-
steit den KONING VAN HOL-
LAND, tot de Zaken van
Koophandel en Coloniën.

aan

Den Gouverneur Generaal van
Curacao.

MIJN HEER!

Door Zijne Majesteit zijnde gechargeerd met de
executie van Hoogstdezelfs Decreet in dato 19

C 5

de-

dezer, Litt. D. Secret, houdende de bepalingen omtrent de waarneming van het Gouvernement van Curacao, haaste ik mij Extract uit hetzelfde, voor zoo veel U aangaat, ter Uwer kennis te brengen, uit het welk gij zien zult, dat het aan Zijne Majesteit heeft behaagd, U op de honorabelste wijze van de verderé waarneming van het Gouvernement te ontslaan, in Uwe plaatsstellende den Luit. Gener. *van Geurieke*; zoo Uw rappel als opgevolgde benoeming leveren de kenmerken op, dat deze dispositie van Zijne Majesteit een effect is van de continuatie des Oorlogs, en een gevolg van de door U, zoo zeer bij herhaling, gedane verzoeken, om te mogen repatrieren.

En ik houde mij geperstuadeerd dat de allezins honorable wijze, waarop U dat ontslag wordt verleend, (waar van de continuatie van de helft van Uw Tractement tot Uw retour in het Vaderland ten bewijze verstrekt) U hoogstaangenaam zijn zal, en van de gevoelens van Zijne Majesteit, ten uwen opzichte, overtuigen.

Voorts voege ik hierbij, dat Uw opvolger, den Luit. Gener. *van Geurieke* door mij is gelast, om alles wat de overneming van het Gouvernement, en het betrekken van het Gouvernementshuis betreft, met U op de honnetste wijze te concerteren, en U gedurende Uw verblijf op Curacao, (het welk echter Zijne Majesteit verlangt, dat niet langer zij, als noodig is, om bij eene convenable gelegenheid te repatrieren) alle die honneurs en egards te doen bewijzen, die aan een
oud

oud Gouverneur, die door Zijne Majesteit op de honorabelste wijze ontslagen is, en die in het bijzonder de eer heeft van de Colonie op eene roemrijke wijze voor het Vaderland te hebben behouden, competeren; terwijl ik het overbodig acht, U te recommanderen, om dit alles door convenable egards ten opzichte van Uwen Succesfeur te reciproceren, en denzelve in het bijzonder alle zoodanige informatien met opzigt tot den staat van Curacao, zoo in het Militaire als Administrative te geven, als dezelve mogt noodig hebben, en van U verzoeken, ten einde zijn Gouvernement met genoegzame kennis van zaken te kunnen aanvaarden, op dat dus de dienst van Zijne Majesteit moge bevorderd worden.

Waar mede ik U bevele in de bescherming des Allerhoogsten

	Uw dienstwillige
(Ter zijde stond)	(was geteekend)
Ter relatie van denzelve	P. VAN DER HEIM,
(was geteekend)	(Onderstond)
J. C. VAN DER KEMP,	Ter Ordonnantie van
Chef der divisie tot de	Zijne Excellentie
W. I. Zaken.	(was geteekend)
	J. A. DE MIST, Secr.
	Gener.

EINDE VAN DE BIJLAGEN.

Op het presenteren van de hiervorenstaande Memorie en Bijlagen, is door ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID genomen, de navolgende verëerende Resolutie.

WIJ WILLEM, bij de GRATIE GODS,
PRINSE VAN ORANJE-NASSAU,
SOVERAIN VORST der VER-
EENIGDE NEDERLANDEN, ENZ.
ENZ. ENZ.

Gehoord den EERSTEN PRESIDENT van het HOOG GEREGTSHOF der VEREENIGDE NEDERLANDEN.

Hebben goedgevonden en verstaan, al het gene aan PIERRE JEAN CHANGUION als gewezen GOUVERNEUR van het Eiland CURACAO, bij sententie van de *Hooge Militaire Vierschaar*, van den een en twintigsten Maart achttien honderd en acht, tot delict is geimputeerd, te aboleren en en te vernietigen, zoo als geschiedt bij deze; wordende overzulks mede geaboleerd, dezelve Sententie tegen denzelfen gewezen, en voornoemde PIERRE JEAN CHANGUION, tot zijnen goeden naam en faam, en in den staat, waarin hij was vóór de pronuntiatie van dezelve, hersteld en gerestitueerd.

En zal Affchrift dezer Resolutie worden gezonden aan den voornoemden PIERRE JEAN CHANGUION,

GUION, en gelijke Affchriften aan den Eerften President van het Hoog Gerechtshof, en aan het Departement van Koophandel en Coloniën tot informatie.

's GRAVENHAGE den drie en twintigften November achttien honderd en veertien.

(was geteekend)

De Eerften President van het Hoog Gerechtshof der Vereenigde Nederlanden.

(was geteekend)

VAN MAANEN.

WILLEM,

Ter Ordonnantie van ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID,
De Algemeene Secretaris van Staat,

(was geteekend)

A. R. FALCK.

E R R A T A.

pag. 7 regel 3 *staat* parts, lees ports.

pag. 15 regel II van onder *staat* uurs, lees uur.

pag. 21 reg. II *staat* alleroordeeligfte, lees allervoordeeligfte

pag. 27 reg. II *staat* defenfie, lees detenfie

pag. 41 in het midden *staat* BIJLAGE D., lees BIJLAGE E.

pag. 44 regel 10 van onder, *het woord* en *wegelaten*.

De Orde van de Heilige Afdelingen van den Koning
van den Hoogen Gerechtshof van den Koning
van den Koning van Kolonie en Colonie tot in
formis.

De Orde van de Heilige Afdelingen van den Koning
van den Hoogen Gerechtshof van den Koning
van den Koning van Kolonie en Colonie tot in
formis.

(van Gerechtshof)
De Orde van de Heilige Afdelingen van den Koning
van den Hoogen Gerechtshof van den Koning
van den Koning van Kolonie en Colonie tot in
formis.

(van Gerechtshof)
De Orde van de Heilige Afdelingen van den Koning
van den Hoogen Gerechtshof van den Koning
van den Koning van Kolonie en Colonie tot in
formis.

